

Verordnungsblatt für das Generalgouvernement

Dziennik Rozporządzeń
dla Generalnego Gubernatorstwa

1943

Ausgegeben zu Krakau, den 10. November 1943
Wydano w Krakau, dnia 10 listopada 1943 r.

Nr. 89

Seite
strona

Tag dzień	Inhalt/Treść	
26. 10. 43	Verordnung zur Änderung der Verordnung über die Durchführung von Dienststrafverfahren gegen die im Generalgouvernement tätigen deutschen Beamten	627
30. 10. 43	Polizeiverordnung über Straßenschilder, Hausnummernschilder, Lagepläne, Gebäudeverzeichnisse, Wohnungsschilder und Hauslisten . . . . . Rozporządzenie policyjne w sprawie tablic ulicznych, tabliczek z numerami domów, planów sytuacyjnych, spisów budynków, tabliczek na drzwiach mieszkań i wykazów domowników	627

Verordnung

zur Änderung der Verordnung über die Durchführung von Dienststrafverfahren gegen die im Generalgouvernement tätigen deutschen Beamten.

Vom 26. Oktober 1943.

Auf Grund des § 5 Abs. 1 des Erlasses des Führers vom 12. Oktober 1939 (Reichsgesetzb. I S. 2077) verordne ich:

'Einziger Paragraph.'

Der § 2 Abs. 4 der Verordnung über die Durchführung von Dienststrafverfahren gegen die im Generalgouvernement tätigen deutschen Beamten vom 5. September 1942 (VBIGG. S. 507) erhält folgende Fassung:

Krakau, den 26. Oktober 1943.

Der Generalgouverneur

F r a n k

„(4) Der Präsident der Generaldirektion der Ostbahn und die Präsidenten der Ostbahndirektionen sind je für ihren Geschäftsbereich für die ihnen unterstellten deutschen Beamten des einfachen, mittleren und gehobenen Dienstes der Ostbahn Einleitungsbehörde. Einleitungsbehörde für die deutschen Beamten des höheren Dienstes der Ostbahn ist der Reichsverkehrsminister.“

Polizeiverordnung

über Straßenschilder, Hausnummernschilder, Lagepläne, Gebäudeverzeichnisse, Wohnungsschilder und Hauslisten.

Vom 30. Oktober 1943.

Auf Grund des § 3 der Verordnung über Sicherheit und Ordnung im Generalgouvernement vom 26. Oktober 1939 (VBIGG. S. 5) ordne ich an:

Rozporządzenie policyjne

w sprawie tablic ulicznych, tabliczek z numerami domów, planów sytuacyjnych, spisów budynków, tabliczek na drzwiach mieszkań i wykazów domowników.

Z dnia 30 października 1943 r.

Na podstawie § 3 rozporządzenia o bezpieczeństwie i porządku w Generalnym Gubernatorstwie z dnia 26 października 1939 r. (Dz. Rozp. GG. str. 5) zarządzam:

§ 1

(1) In jeder Stadt des Generalgouvernements sind an den Ecken der Straßen und Plätze Straßenschilder in lateinischer Schrift anzubringen.

(2) Der Kreishauptmann kann das gleiche für Landgemeinden (Dorfgemeinden) bestimmen.

(3) Der Kreishauptmann (Stadthauptmann) gibt den Straßen und Plätzen die Namen. Für die Anbringung und Instandhaltung der Schilder ist der Bürgermeister (Vogt) verantwortlich.

§ 2

(1) In jeder Ortschaft sind sämtliche bebauten oder für Bauzwecke bestimmten Grundstücke mit einer Hausnummer zu versehen.

(2) Soweit Straßen und Plätze gemäß § 1 mit Straßenschildern versehen sind, sind die Grundstücke straßen- und platzweise durchlaufend zu numerieren. Im übrigen sind die Grundstücke innerhalb der Landgemeinden (Dorfgemeinden) oder der mit selbständigen Namen bezeichneten Ortsteile (Weiler, Gut, Vorwerk, Abbau u. dgl.) der Lage nach laufend so durchzumerieren, daß ihre Auffindung erleichtert wird.

(3) In Streusiedlungen oder abgelegenen Häusern ist auf dem unteren Viertel des Nummernschildes der Name der Stadt- oder Landgemeinde (Dorfgemeinde), zu der das Grundstück gehört, deutlich lesbar in lateinischer Schrift anzubringen.

(4) Der Bürgermeister (Vogt) teilt die Hausnummern zu; die Grundstückseigentümer sind verpflichtet, das Nummernschild zu beschaffen, anzubringen und instand zu halten.

§ 3

(1) Die Straßenschilder sollen mit schwarzen Buchstaben von mindestens 15 cm Höhe und mindestens 1 cm Stärke auf weißem Grund beschriftet sein. Die Schrift muß unverwischbar, dauerhaft und stets gut lesbar sein.

(2) In der gleichen Form sind die Hausnummern herzustellen. Sie sind am Hauseingang in Augenhöhe anzubringen. Liegt das Haus nicht unmittelbar an der Straße, so ist auch am Grundstückszugang die Hausnummer anzubringen.

(3) Die Kreispolizeibehörde kann hierzu Näheres bestimmen und Abweichungen genehmigen. Sie kann insbesondere vorsehen, daß in Gemeinden, in denen beim Inkrafttreten dieser Polizeiverordnung Straßenschilder und Hausnummernschilder bereits in gehöriger Form bestehen, der bisherige Zustand bis auf weiteres nicht geändert wird.

§ 4

(1) Für jede Gemeinde oder, soweit wegen der räumlichen Ausdehnung erforderlich, für jedes Dorf sind in zweifacher Ausfertigung ein Lageplan und ein Gebäudeverzeichnis anzulegen. Die Dorfgemeinden und mit selbständigen Namen bezeichneten Ortsteile sind darin zu bezeichnen. Der Lageplan muß auch die Namen der Straßen, der Plätze und die Numerierung der Häuser enthalten.

(2) Von den Gebäudeverzeichnissen und Lageplänen ist je ein Stück bei der nächstgelegenen Dienststelle der Deutschen Ordnungspolizei (Kommandeur der Schutzpolizei, Schutzpolizei-Dienstabteilung, Gendarmerieposten) zu hinterlegen. Das zweite Stück ist von dem Bürgermeister

§ 1

(1) W każdym mieście Generalnego Gubernatorstwa umieścić należy na rogach ulic i placów tablice uliczne, pisane alfabetem łacińskim.

(2) Starosta powiatowy może postanowić to samo dla gmin wiejskich (gromad).

(3) Starosta powiatowy (starosta miejski) nadaje nazwy ulicom i placom. Za umieszczenie i utrzymanie tablic odpowiedzialny jest burmistrz (wójt).

§ 2

(1) W każdej miejscowości należy wszystkie grunta zabudowane lub przeznaczone na cele budowlane zaopatrzyć w numer domu.

(2) O ile ulice i place zaopatrzone są w tablice uliczne stosownie do § 1, to grunta należy po numerować bieżąco według ulic i placów. Poza tym należy grunta w obrębie gmin wiejskich (gromad) lub części miejscowości, oznaczone samodzielnymi nazwami (wioski, dobra ziemskie, folwarki, osady itp.) stosownie do położenia przenumerować bieżąco w ten sposób, aby odnalezienie ich było ułatwione.

(3) W osiedlach rozrzuconych lub odległych dochodach umieścić należy wyraźnie alfabetem łacińskim na dolnej ćwiartce tabliczki numerowej nazwę gminy miejskiej lub wiejskiej (gromady), do której należy grunt.

(4) Numery domów przydziela burmistrz (wójt); właściciele gruntów są obowiązani dostarczyć tabliczki numerowej, umieścić ją i utrzymywać w porządku.

§ 3

(1) Tablice uliczne powinny mieć napisy, wykonane na białym tle czarnymi literami o wysokości co najmniej 15 cm i przynajmniej grubości 1 cm. Pismo musi być niezmazalne, trwałe i zawsze dobrze czytelne.

(2) W tej samej formie sporządzić należy numery domów. Umieścić je należy przy wejściu do domu na wysokość oczu. Jeżeli dom nie stoi bezpośrednio przy ulicy, to numer domu umieścić należy również przy dojściu do gruntu.

(3) Powiatowa władza policyjna może wydać w tym względzie bliższe postanowienia i zezwolić na odchylenia. Może ona w szczególności wziąć pod uwagę, że w gminach, w których w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia policyjnego tablice uliczne i tabliczki z numerami domów istnieją już w należytnej formie, dotyczczący stan nie ulega zmianie aż do odwołania.

§ 4

(1) Dla każdej gminy lub, o ile to jest potrzebne ze względu na rozmiar przestrzeni, dla każdej wsi sporządzić należy plan sytuacyjny i spis budynków w podwójnym egzemplarzu. Oznaczyć w nich należy gromady i części miejscowości oznaczone samodzielnymi nazwami. Plan sytuacyjny musi zawierać również nazwy ulic, placów i numerację domów.

(2) Ze spisów budynków i planów sytuacyjnych złożyć należy po jednym egzemplarzu najbliższej położonej placówce służbowej Niemieckiej Policji Porządkowej (Komendant Policji Bezpieczeństwa, oddział służbowy Policji Bezpieczeństwa, posterunek żandarmerii). Drugi egzemplarz winien

(Vogt) zur Einsichtnahme durch die Polizei zur Verfügung zu halten. Der Bürgermeister (Vogt) ist dafür verantwortlich, daß beide Ausfertigungen der Lagepläne und Gebäudeverzeichnisse sorgfältig auf dem Laufenden gehalten werden.

§ 5

(1) Ist in einem Hause mehr als eine selbständige Wohnung vorhanden, so sind die Wohnungen durchlaufend zu numerieren. Liegen die Wohnungen an mehreren Treppenaufgängen, so sind auch die Treppenaufgänge unter Angabe der daran liegenden Wohnungen zu numerieren. Hierfür ist der Grundstückseigentümer verantwortlich.

(2) Jeder nichtdeutsche Wohnungsinhaber und Untermieter hat an der Wohnungstür ein Schild mit seinem Namen in lateinischer Schrift anzubringen.

§ 6

(1) Für jedes Haus ist eine Hausliste in dreifacher Ausfertigung anzulegen. Die Hausliste hat alle in dem Hause wohnhaften Nichtdeutschen nach Wohnungen geordnet in übersichtlicher Weise zu enthalten. Einzutragen sind neben der Wohnungsnummer die Vor- und Zunamen, Geburtsdaten und Geburtsorte aller in den einzelnen Wohnungen wohnhaften Personen. Die Hausliste ist bei Wohnungswechsel einzelner Einwohner unverzüglich so zu berichtigen, daß die Übersicht erhalten bleibt.

(2) Verantwortlich für die Führung der Hausliste ist der Grundstückseigentümer. Er kann einen geeigneten und zuverlässigen Vertreter beauftragen, den er den in Abs. 4 und 5 genannten Behörden schriftlich zu melden hat. Nach Bestätigung ist nur dieser Vertreter verantwortlich. Die verantwortliche Person ist auf der Hausliste anzugeben.

(3) Die eine Ausfertigung der Hausliste muß bei einer zuverlässigen Person, die in einem der unteren Stockwerke des Vorderhauses wohnt, zur jederzeitigen Einsichtnahme durch die Polizei ausliegen. Diese Person ist für die ordnungsmäßige Aufbewahrung der Hausliste verantwortlich. Der Name und die Wohnung dieser Person sind auf einer im Flur des Hauses neben der Haustür angebrachten Tafel mit der Aufschrift „Hausliste führt: .....“ zu bezeichnen.

(4) Die zweite Ausfertigung der Hausliste ist dem Bürgermeister (Vogt), in den kreisfreien Städten dem Polizeipräsidenten oder dem Stadthauptmann (Polizeidirektor) zu übergeben.

(5) Die dritte Ausfertigung der Hausliste ist bei der nächstgelegenen Dienststelle der Deutschen Ordnungspolizei (Kommandeur der Schutzpolizei, Schutzpolizei-Dienstabteilung, Gendarmerieposten) niederzulegen.

(6) Bei den in §§ 5 und 6 der Verordnung über das Meldewesen im Generalgouvernement vom 17. Dezember 1941 (VBIGG. 1942 S. 9) genannten Beherbergungsbetrieben und Anstalten entfällt die Verpflichtung zur Führung einer Hausliste.

(7) Die Kreispolizeibehörde kann hierzu Näheres bestimmen. Sie kann insbesondere das bei der Berichtigung der Hausliste zu beachtende Verfahren regeln.

burmistrz (wójt) zatrzymać do dyspozycji dla wglądu policji. Burmistrz (wójt) jest odpowiedzialny za staranne utrzymywanie w stanie bieżącym obu egzemplarzy planów sytuacyjnych i spisów budynków.

§ 5

(1) Jeżeli w domu znajduje się więcej niż jedno samodzielne mieszkanie, to należy mieszkania bieżąco ponumerować. Jeżeli mieszkania znajdują się przy kilku klatkach schodowych, to należy również ponumerować klatki schodowe z podaniem znajdujących się przy nich mieszkań. Odpowiedzialnym za to jest właściciel nieruchomości.

(2) Każdy niemiecki posiadacz mieszkania i podnajemca winien umieścić na drzwiach mieszkania tabliczkę ze swoim nazwiskiem, pisany alfabetem łacińskim.

§ 6

(1) Dla każdego domu należy sporządzić wykaz domowników w potrójnym egzemplarzu. Wykaz domowników winien zawierać wszystkie osoby nie będące Niemcami, mieszkające w tym domu, ułożone podług mieszkań w sposób przejrzysty. Obok numeru mieszkania wpisać należy imiona i nazwiska, daty urodzenia i miejsca urodzenia wszystkich osób, mieszkających w poszczególnych mieszkańach. Wykaz domowników należy w razie zmiany mieszkania poszczególnych mieszkańców bezzwłocznie w ten sposób sprostować, aby przejrzystość była nadal zachowana.

(2) Za prowadzenie wykazu domowników odpowiedzialny jest właściciel nieruchomości. Może on upoważnić odpowiedniego i godnego zaufania zastępcę, którego winien zgłosić pisemnie władzom wymienionym w ust. 4 i 5. Po zatwierdzeniu odpowiedzialny jest tylko ten zastępca. Osobę odpowiedzialną podać należy w wykazie domowników.

(3) Jeden egzemplarz wykazu domowników musi być wyłożony u osoby godnej zaufania, mieszkającej w jednym z dolnych pięter domu frontowego, celem każdorazowego wglądu policji. Osoba ta odpowiedzialna jest za prawidłowe przechowywanie wykazu domowników. Nazwisko i mieszkanie tej osoby oznaczyć należy napisem: „Wykaz domowników prowadzi .....“ na tablicy umieszczonej w sieni domu obok bramy.

(4) Drugi egzemplarz wykazu domowników wrzeczyć należy burmistrzowi (wójtowi), w miastach wydzielonych prezydentowi policji lub staroście powiatowemu (dyrektor policji).

(5) Trzeci egzemplarz wykazu domowników złożyć należy najbliżej położonej placówce służbowej Niemieckiej Policji Porządkowej (Komendant Policji Bezpieczeństwa, oddział służbowy Policji Bezpieczeństwa, posterunek żandarmerii).

(6) Obowiązek prowadzenia wykazu domowników odpada przy przedsiębiorstwach gospodnioszynkarskich i zakładach wymienionych w §§ 5 i 6 rozporządzenia o meldunkach w Generalnym Gubernatorstwie z dnia 17 grudnia 1941 r. (Dz. Rozp. GG. 1942 r. str. 9).

(7) Powiatowa władza policyjna może wydać w tym względzie bliższe postanowienia. Może ona w szczególności unormować postępowanie, dotyczące prostowania wykazu domowników, które ma być przestrzegane.

§ 7

(1) Wer den Vorschriften dieser Polizeiverordnung zuwiderhandelt oder Straßenschilder, Hausnummernschilder oder Wohnungsschilder entfernt, beschädigt oder in ihrer Lesbarkeit beeinträchtigt, wird, wenn nicht nach anderen Vorschriften eine höhere Strafe verwirkt ist, nach der Verordnung über das Verwaltungsstrafverfahren im Generalgouvernement vom 13. September 1940 (VBIGG. I S. 300) bestraft.

(2) Außerdem können polizeiliche Zwangsmaßnahmen gegen den Täter ergriffen werden.

§ 8

Anordnungen zur Durchführung dieser Polizeiverordnung erläßt der Befehlshaber der Ordnungspolizei im Generalgouvernement.

§ 9

Diese Polizeiverordnung tritt am Tage der Verkündung in Kraft.

Krakau, den 30. Oktober 1943.

**Der Höhere SS- und Polizeiführer
im Generalgouvernement**

Der Staatssekretär für das Sicherheitswesen

In Vertretung

G r ü n w a l d

§ 7

(1) Kto wykracza przeciwko przepisom niniejszego rozporządzenia policyjnego lub usuwa, uszkadza tablice uliczne, tabliczki z numerami domów lub tabliczki na drzwiach mieszkani, lub zmniejsza ich czytelność podlega karze według rozporządzenia o postępowaniu karno-administracyjnym w Generalnym Gubernatorstwie z dnia 13 września 1940 r. (Dz. Rozp. GG. I str. 300), o ile nie podlega wyższej karze według innych przepisów.

(2) Prócz tego mogą być podjęte przeciw sprawcy policyjne środki przymusowe.

§ 8

Zarządzenia celem wykonania niniejszego rozporządzenia policyjnego wydaje Dowódca Policji Porządkowej w Generalnym Gubernatorstwie.

§ 9

Niniejsze rozporządzenie policyjne wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Krakau, dnia 30 października 1943 r.

**Wyzszy Dowódeca SS i Policji
w Generalnym Guberntorstwie**

Sekretarz Stanu dla Spraw Bezpieczeństwa

W zastępstwie

G r ü n w a l d

Herausgegeben von dem Amt für Gesetzgebung in der Regierung des Generalgouvernements, Krakau 20, Regierungsgebäude. Druck: Zeitungsverlag Krakau-Warschau G.m.b.H., Krakau, Poststraße 1. Erscheinungsweise: Nach Bedarf. Bezugspreis: Halbjährlich 24,— Złoty (12,— RM.) einschließlich Versandkosten. Einzelnummern werden nach dem Umfang berechnet, und zwar beträgt der Preis je Blatt —,20 Złoty (—,10 RM.). Bezieher im Generalgouvernement können den Bezugspreis auf das Postscheckkonto Warschau Nr. 400, Bezieher im Deutschen Reich auf das Postscheckkonto Berlin Nr. 41 800 einzahlen. A u s lieferung: Für das Generalgouvernement und für das Deutsche Reich durch die Auslieferungsstelle des Verordnungsblattes, Krakau 1, Postschließfach 110. Geschäftsräume der Auslieferungsstelle: Krakau, Universitätsstraße 16. Für die Auslegung der Verordnungen ist der deutsche Text maßgebend. Zitierweise: VBIGG. (früher: Verordnungsblatt GGP. I/II). Wydawany przez Urząd dla Ustawodawstwa w Rządzie Generalnego Gubernatorstwa, Krakau 20, Gmach Rządowy. Druk: Zeitungsverlag Krakau-Warschau, Spółka z ogr. odp., Krakau, Poststraße 1. Sposób ukazywania się: wedle potrzeby. Prenumerata: półroczna 24,— zł (12,— RM.) łącznie z kosztami przesyłki. Egzemplarze pojedyncze oblicza się według objętości, a mianowicie cena za każdą kartkę wynosi —,20 zł (—,10 RM.). Abonenci w Generalnym Gubernatorstwie wpłacać mogą prenumeratę na pocztowe konto czekowe Warszawa Nr 400, abonenci w Rzeszy Niemieckiej na pocztowe konto czekowe Berlin Nr 41 800. Wydawanie: dla Generalnego Gubernatorstwa i dla Rzeszy Niemieckiej przez Placówkę Wydawniczą Dziennika Rozporządzeń, Krakau 1, skrytka pocztowa 110. Lokale urzędowe Placówki Wydawniczej: Krakau, Universitätsstraße 16. Dla interpretacji rozporządzeń miarodajny jest tekst niemiecki. Skróty: Dz. Rozp. GG. (dawniej: Dz. rozp. GGP. I/II).